Lieta Nr. C29590614

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2014.gada 5.novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Mikulāne
ar tiesas sēdes sekretāri A.Sargunu, tulci V.Sondori,
piedaloties atbildētājam /pers. A/,
2014.gada 23.oktobrī atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

Aprakstošā daļa

2014.gada 2.jūnijā /pers. B/ cēlis Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, norādot, ka ar Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 4.februāra lēmumu prasītājs ticis iecelts par aizbildni nepilngadīgajai /pers. C/, kuras uzturēšanā un audzināšanā viņas tēvs /pers. A/ nepiedalās.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam 96 EUR apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

2014.gada 3.jūlijā lietā tika saņemti atbildētāja /pers. A/ rakstveida paskaidrojumi par celto prasību, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā.

Savukārt 2014.gada 15.augustā lietā tika saņemti atbildētāja /pers. A/ rakstveida paskaidrojumi par celto prasību, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst, jo viņš neesot saticis /pers. C/, kopš viņa sasniegusi gada vecumu, un ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 20.augusta spriedumu lietā Nr.C32277812 viņam tikušas atņemtas aizgādības tiesības, turklāt atbildētājs pieļauj, ka viņš varētu arī nebūt /pers. C/ bioloģiskais tēvs.

Paskaidrojumos arī norādīts, ka atbildētāja laulībā ir dzimuši trīs dēli, kuri atrodas atbildētāja aizgādībā, savukārt no prasības pieteikuma satura neizriet, vai prasītājam ir tiesības iesniegt tiesā prasību /pers. C/ interesēs.

Prasītājs/pers. B/ uz tiesas sēdi nebija ieradies. Prasītājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti gan uz prasītāja deklarēto dzīvesvietu, kurā viņam ir pienākums būt sasniedzamam, gan uz prasītāja prasības pieteikumā norādīto faktisko dzīvesvietu. Par neierašanās iemesliem prasītājs tiesai nebija paziņojis, kā arī nebija lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

Šādos apstākļos tiesa, primāri ņemot vērā nepilngadīgā bērna intereses, nekonstatēja Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai un uzskatīja, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt bez prasītāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/ prasību neatzina, papildus paskaidrojot, ka 2014.gada jūnijā /pers. C/ piedzimis bērns un viņa nedzīvo kopā ar bāriņtiesas iecelto aizbildni. Lai gan atbildētājs nenoliedza savu pienākumu dot uzturu meitai, viņš nepiekrīt maksāt uzturlīdzekļus prasītājam, jo pastāv šaubas par to, ka viņa samaksātie uzturlīdzekļi tiks izlietoti /pers. C/ uzturam, ievērojot to, ka aizbildnis nedzīvo kopā ar /pers. C/, turklāt lieto alkoholu. Vienlaikus atbildētājs apliecināja, ka kopš prasības celšanas viņš nebija informējis Rīgas bāriņtiesu par izveidojušos situāciju.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausījusi atbildētāja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības Nr./numurs/kopijas (lietas 8.lapa) redzams, ka 1997.gada 7.septembrī dzimusi /pers. C/, kuras vecāki ir /pers. A/un /pers. F/.

No lietas materiālos esošās Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 4.februāra lēmuma Nr.1-6/278 noraksta kopijas (lietas 9.-13.lapa) izriet, ka 2014.gada 4.februārī Rīgas bāriņtiesa nolēma nodibināt aizbildnību /pers. C/ un iecelt /pers. B/ par /pers. C/ aizbildni.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka aizgādību pār nepilngadīgo /pers. C/ īsteno prasītājs /pers. B/, kuram līdz ar to ir tiesības celt tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Lai gan no atbildētāja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka prasītājs nerūpējas par nepilngadīgo /pers. C/, pierādījumi tam, ka kopš prasības celšanas prasītājs vairs neīsteno /pers. C/ aizgādību, lietas izskatīšanas gaitā netika iesniegti. Turklāt atbildētājs, kā tas izriet no viņa tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, nebija informējis Rīgas bāriņtiesu par iespējamo prasītāja bezdarbību, proti, nerūpēšanos par aizbildnībā esošo /pers. C/.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta otro daļu aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179.panta panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Tādējādi tiesa secina, ka aizgādības tiesību atņemšana un aizbildnības nodibināšana neatbrīvo vecākus no viņu pienākuma dot uzturu saviem bērniem.

Minētā secinājuma pareizību apstiprina arī tas, ka 2014.gada 1.jūlijā spēkā stājās grozījumi Civillikuma 194.pantā, saskaņā ar kuriem gadījumā, ja vecākam atņemtas aizgādības tiesības ar spēkā stājušos spriedumu (200.p.), viņam saglabājas pienākums uzturēt bērnu.

Arī apstāklis, ka /pers. C/ ir piedzimis bērns, pats par sevi neapliecina to, ka viņa pati var sevi apgādāt un līdz ar to atbildētāja uzturdošanas pienākums ir izbeidzies.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka vecāka pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus minimālajā apmērā ir absolūts un tas nav saistāms nedz ar vecāka spējām dot uzturu, nedz ar viņa mantas stāvokli. Līdz ar to tāds atbildētāja rakstveida paskaidrojumos norādītais apstāklis, kā nepieciešamība uzturēt trīs laulībā dzimušos nepilngadīgos dēlus, neatbrīvo atbildētāju no likumā paredzētā vecāka pienākuma dot uzturu savai meitai vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Tāpat tiesa bez ievērības atstāj atbildētāja rakstveida paskaidrojumos norādīto attiecībā uz saskarsmes īstenošanu, jo vecāka pienākums dot uzturu savam bērnam nav atkarīgs no vecāka iespējām realizēt saskarsmi ar bērnu.

Pierādījumi tam, ka atbildētājs likumā noteiktajā termiņā un kārtībā būtu apstrīdējis paternitātes pieņēmumu vai atzīšanu, lietas izskatīšanas gaitā netika iesniegti. Līdz ar to atbildētāja rakstveida paskaidrojumos izteiktās šaubas par bērna /pers. C/ izcelšanos no atbildētāja pašas par sevi neatbrīvo atbildētāju no pienākuma dot uzturu bērnam vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt, bērnam no septiņu līdz 18 gadu vecumam ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī, minimālās mēneša darba algas apmērs no 2014.gada 1.janvāra ir 320 EUR.

Pierādījumi tam, ka atbildētājs kopš prasības celšanas būtu maksājis uzturlīdzekļus bērna uzturam vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, lietas izskatīšanas gaitā netika iesniegti.

Ņemot vērā minēto, kā arī nepilngadīgā bērna intereses, tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājam /pers. B/ piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam 96 EUR apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 2.jūnija līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu no /pers. A/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva 172,80 EUR apmērā (15% no (96 EUR * 12 mēneši)) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 EUR apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 97., 193. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 EUR (deviņdesmit seši *euro* un 00 centi) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 2.jūnija līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 172,80 EUR (viens simts septiņdesmit divi *euro* un 80 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četri *euro* un 70 centi) apmērā.

Pēc valsts ienākumos piedzenamo tiesas izdevumu samaksas samaksu apliecinošie dokumenti nekavējoties jāiesniedz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L.Mikulāne